

Fjärilsstammens storlek i SV Finland efter Tjernobyl - forskningsresultat av Professor Henrik Bruun

Professor Henrik Bruun vid Åbo Akademi har under en mycket lång följd av år kontinuerligt studerat fjärilsstammen på en och samma lokal i SV Finland.

Lokalen är belägen i Houtskär i skärgården mellan Åbo och Åland.

Huvudsakligen har nattfjärilar studerats och studierna har ägt rum på i stort sett samma lokal. Ljusfällor har använts med i stort sett oförändrad kapacitet under hela undersökningsperioden. Genom dessa konstanta förhållanden och genom den långa kontinuiteten har intressanta iakttagelser kunnat göras över förändringar och konstans i fjärilspopulationen. Prof. Bruun har noggrant noterat alla exemplar som insamlats, således finns både alla arter och individanta registrerat.

Sommaren 1986 observerades att nattfjärilsstammen varhälften så stor som under de tre föregående somrarna. I Houtskär registrerades c:a 20.000 nattfjärilar per sommar under åren 1983-1985 men endast 10.000 under tiden juni-augusti 1986. Samma resultat gällde för Åland.

SAXAT ur Miljö och Framtid nr 12 1986:

” Orsak till denna drastiska minskning måste sökas i inverkan av någon stark superfaktor, i detta fall med stor sannolikhet skadeverkningar av omfattande radioaktivitet i naturen efter kärnkraftsexplosionen i Tjernobyl i slutet av april.

Klimatologiska faktorer kan inte, enligt min bedömning åstadkomma lika stora förändringar på så kort tid. Jag har under tiotals år studerat fjärilsstammens storleksvariationer i Houtskär och under ett antal år även på Åland.

Att decimeringen av stammen drabbade fjärilarter som flyger i juli-augusti och ej de som flyger i juni (fig 2), stöder slutsatsen att minskningen orsakats av strålska-

dor och möjligen giftkomponenter från kärnkraftsnedfallet.

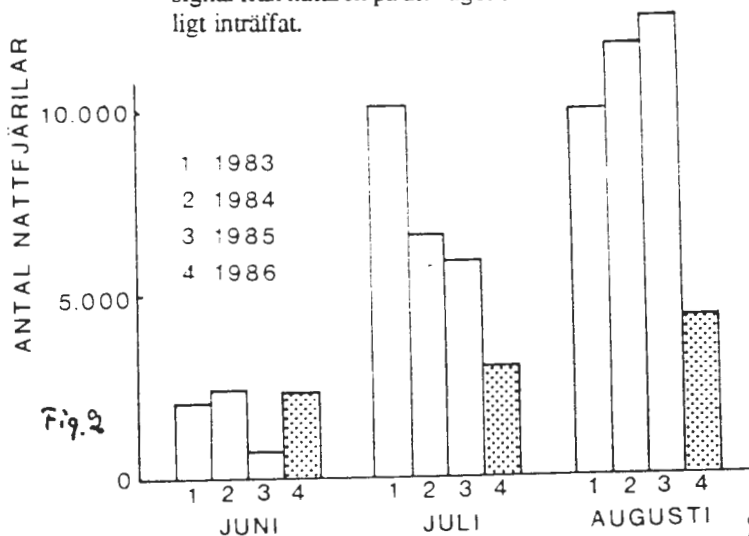
De i juli-augusti flygande fjärilarterna har kunnat få strålningsskador som larver i maj-juni medan junifjärilarna under den kritiska tiden befunnit sig i skyddande puppstadium.

Antalet nattfjärilar under juni 1986 stämmer väl överens med junivärdena från åren 1983-1984, då sommaren kom tidigt i likhet med 1986.

Explosionen i kärnkraftsverket skedde vid en tidpunkt då naturen i stora delar av Norden befann sig i förnyelse efter vinterns dvala och den var därför speciellt känslig för radioaktiv strålning.

Alla levande varelser är starkt beroende av varandra i naturen och i näringskedjan är ju människan den sista - och på lång sikt den för strålningsskador mest sårbara av alla.

Det är att hoppas att fjärilsstammens decimering i somras var en isolerad företeelse och inte en första alarmerande signal från naturen på att något oåterkalleligt inträffat.

Originalfigur

Ej tidigare publicerad

